

RADA PROGRAMOWA: **PROF. WOJCIECH BIEŃKOWSKI** (UCZELNIA ŁAZARSKIEGO), **DR. PRZEMYSŁAW GRAJEWSKI** **VEL ŻURAWSKI** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **DR. HAB. JAN KŁOS** (KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI), **PROF. DOMINIKA MAISON** (UNIwersYTET WARSZAWSKI), **PROF. WITOLD KWAŚNICKI** (UNIwersYTET WROCLAWSKI), **MARCIN PIASECKI** (GREMI MEDIA), **PROF. ZBIGNIEW RAU** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **PROF. BOGDAN SZLACHTA** (UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI),

RADA FUNDACJI: **ROBERT GWIAZDOWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE: **TOMASZ PRUSZCZYŃSKI**, **MARIUSZ PAWLAK**

ZARZĄD: **TOMASZ WRÓBLEWSKI**, PREZES, **CZĘZARY KAŻMIERCZAK**, CZŁONEK ZARZĄDU

Warszawa, 11.10.2018

Stanowisko WEI: Zmiany w procedurze cywilnej

Ministerstwo Sprawiedliwości proponuje reformę postępowania cywilnego. Zmiany dotyczyć mają kosztów sądowych oraz zmian w procedurze. Mają one przyspieszyć rozstrzygnięcie sporu oraz zwiększyć dostęp obywateli do sądów.

Zmniejszenie opłat za korzystanie z wymiaru sprawiedliwości zapewne zostanie pozytywnie odebrane społecznie. Może jednak stanowić problem przy realizacji celu w postaci przyspieszania spraw. Mniejsze opłaty mogą zachęcić do składania większej ilości pozwów, co dodatkowo obciąży sądy, które z tego powodu będą pracowały dłużej. Dlatego też przy zmniejszeniu opłat należy także rozpatrzyć ich wpływ na ogólną funkcjonalność wymiaru sprawiedliwości.

Pozytywnie ocenić należy zmniejszenie kosztów opłaty za odpisy sądowe oraz za wydanie tytułu wykonawczego, na podstawie którego komornik będzie próbował odzyskać zasądzone przez sąd pieniądze. Dobrą propozycją jest też „zniżka” dla konsumenta, który przed wytoczeniem powództwa podejmie próbę polubownego zakończenia sporu i przedstawi na to stosowne dowody. Wątpliwości budzić może jednak zniesienie opłat w przypadku spraw sądowych, w których pozew składa pracownik przeciwko pracodawcy. Nie dostrzegamy powodów dla którego pracodawca miałby być traktowany inaczej, aniżeli inny podmiot przeciwko któremu złożone byłoby powództwo. Dodatkowo pracownik zachęcony brakiem konieczności wniesienia opłaty za pozew może nie chcieć szukać porozumienia z pracodawcą na drodze polubownej, co może przełożyć się na większe obciążanie sądów.

Negatywnie oceniamy wprowadzenie zasady, w której to powód skarżący firmę będzie mógł wybrać sąd właściwy dla swojego miejsca zamieszkania jako sąd rozstrzygania sporu. Firma, która całą obsługę administracyjno-prawną prowadzi w jednym miejscu a jednocześnie poprzez np. dystrybucje swoich towarów funkcjonuje na terenie całego kraju będzie narażona na zwiększenie kosztów ochrony prawnej poprzez refundację dojazdów prawników lub konieczność opłacenia pełnomocników procesowych w mieście powoda. Dla pewnego typu przedsiębiorstw np. sklepów internetowych, może to stanowić duże utrudnienie w prowadzeniu swojej działalności.

Z dużą nadzieją podchodzimy do obietnicy zapewniającej, że każda rozprawa mogłaby zacząć się od postępowania przygotowawczego z udziałem stron. Sędzia podejmowałby się na nich roli rozjemcy i swobodnego mediatora, który mógłby doprowadzić do zawarcia ugody i zaniechania kontynuowania ścieżki sądowej. Ma w tym także pomóc wprowadzenie obowiązkowej odpowiedzi na pozew, na podstawie której sędzia będzie mógł już przed rozprawą zapoznać się z argumentami uczestników procesu. Obowiązek ten ma za zadanie doprowadzić do sytuacji, gdy większość mniej skomplikowanych praw zakończyłaby się na etapie jednej rozprawy, podczas której zapadłby wyrok.

Innym godnym zauważania pomysłem jest stworzenie szybszego trybu procesowego dla przedsiębiorców, w których rozpoznanie sprawy nie trwałoby dłużej niż 6 miesięcy. Proponowane ograniczenie możliwości nadużywania zażaleń i wniosków także może służyć przyspieszeniu pracy

RADA PROGRAMOWA: **PROF. WOJCIECH BIEŃKOWSKI** (UCZELNIA ŁAZARSKIEGO), **DR. PRZEMYSŁAW GRAJEWSKI** **VEL ŻURAWSKI** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **DR. HAB. JAN KŁOS** (KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI), **PROF. DOMINIKA MAISON** (UNIwersYTET WARSZAWSKI), **PROF. WITOLD KWAŚNICKI** (UNIwersYTET WROCLAWSKI), **MARCIN PIASECKI** (GREMI MEDIA), **PROF. ZBIGNIEW RAU** (UNIwersYTET ŁÓDZKI), **PROF. BOGDAN SZLACHTA** (UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI),

RADA FUNDACJI: **ROBERT GWIAZDOWSKI**, PREZES, CZŁONKOWIE: **TOMASZ PRUSZCZYŃSKI**, **MARIUSZ PAWLAK**

ZARZĄD: **TOMASZ WRÓBLEWSKI**, PREZES, **CZĘZARY KAŻMIERCZAK**, CZŁONEK ZARZĄDU

polskiego wymiaru sprawiedliwości, jednakże konieczne jest monitorowanie czy mechanizm ten nie jest wykorzystywany do ograniczania ochrony prawnej stron procesowych. Podobnie uważać należy z całkowitym daniem swobody stronom na nagrywanie rozpraw. Zwiększa to bez wątpienia transparentność procesu, ale zwiększa również narażenie na zachowanie nieelicujące z powagą sądu. Sądy nie będą mieć także kontroli nad tym, w jaki sposób jest nagrywana rozprawa. Wydaje się, że w erze rozwoju usług cyfrowych należałoby raczej doprowadzić do sytuacji, gdy każda sala sądowa dysponowałaby kamerą zdolną do nagrywania rozprawy.

Reforma procedury cywilnej jest bez wątpienia konieczna. Postępowania w prostych sprawach często przeciągają się przez długie miesiące. Sytuacja ta z roku na rok jest coraz gorsza. W 2017 roku średni czas trwania postępowania w sprawach gospodarczych wydłużyły się o kolejny miesiąc. Choć nie wszystkie rozwiązania budzą naszą aprobatę, z nadzieją oczekujemy dalszych prac na zmianami.